

U Z N E S E N I E

Najvyšší súd Slovenskej republiky v právnej veci žalobcu **Á. R.**, bývajúceho v N., podnikajúceho pod obchodným menom **Á.**, s miestom podnikania v N., zastúpeného JUDr. T. P., advokátom so sídlom v B., proti žalovanému **I. S.**, bývajúcemu v L., **o zaplatenie 22.990,21 € s príslušenstvom**, vedenej na Okresnom súde Pezinok pod sp. zn. 5 C 305/2008, o dovolaní žalovaného proti uzneseniu Krajského súdu v Bratislave z 26. septembra 2011 sp. zn. 3 Co 365/2011, takto

r o z h o d o l :

Dovolanie **o d m i e t a .**

Žalobcovi náhradu trov dovolacieho konania nepriznáva.

O d ô v o d n e n i e

Okresný súd Pezinok (ďalej len „súd prvého stupňa“) uznesením z 11. apríla 2011 č.k. 5 C 305/2008-190 zmenil vlastné uznesenie z 25. februára 2009 č.k. 5 C 305/2008-125 o nariadení znaleckého dokazovania v osobe znalca tak, že namiesto Ing. M. J. poveril vyhotovením znaleckého posudku Ing. M. G.. Rozhodnutie odôvodnil hospodárnosťou konania s poukazom na to, že pôvodne ustanovená znalkyňa v určenej lehote nepredložila súdu znalecký posudok, neupovedomila súd o dôvodoch jeho nepredloženia, ani nepožiadala o predĺženie lehoty na jeho predloženie.

Proti tomuto uzneseniu podali žalobca i žalovaný odvolania, ktoré Krajský súd v Bratislave (ďalej len „odvolací súd“) uznesením z 26. septembra 2011 sp. zn. 3 Co 365/2011 v zmysle § 218 ods. 1 písm. c/ O.s.p. odmietol. Odvolanie žalobcu posúdil ako neprípustné z dôvodu, že smerovalo proti výroku o uložení povinnosti zaplatiť preddavok

na znalecké dokazovanie, ktorý nebol súčasťou odvolaním napadnutého uznesenia (bol súčasťou už právoplatného uznesenia súdu prvého stupňa z 25. februára 2009 č.k. 5 C 305/2008-125 o nariadení znaleckého dokazovania). Nepripustnosť odvolania žalovaného odôvodnil tým, že smeruje proti uzneseniu upravujúcemu vedenie konania (§ 202 ods. 3 písm. a/ O.s.p.).

Proti uzneseniu odvolacieho súdu podal žalovaný dovolanie, ktoré odôvodnil vadou v zmysle § 237 písm. f/ O.s.p., spočívajúcou v tom, že odvolanie žalobcu proti rozhodnutiu súdu prvého stupňa nebolo žalovanému doposiaľ „skutočne súdom účinne doručené do vlastných rúk.“ Tým došlo k porušeniu práv žalovaného zaručených mu ustanoveniami § 1 až 3 O.s.p., čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“). Rozhodnutie súdu prvého stupňa označil za vecne nesprávne a nedostatočne odôvodnené, nakoľko súd neuložil novo ustanovenému znalcovi „aj presne špecifikované a vymedzené otázky, na ktoré má znalec odpovedať.“ Keďže tak neurobil, jeho rozhodnutie novo ustanoveného znalca „k ničomu nezaväzuje“, nezodpovedá princípu právnej istoty a „vykazuje známky neprípustnej svojvôle“, zvlášť s ohľadom na skutočnosť, že žalovaný uplatnil námietku premlčania z dôvodu neuplatnenia nároku žalobcu „v dvojročnej subjektívnej lehote.“ Rovnakými vadami je postihnuté rozhodnutie odvolacieho súdu. Z uvedených dôvodov žiadal, aby dovolací súd napadnuté uznesenie odvolacieho súdu, ako aj uznesenie súdu prvého stupňa zrušil a vec vrátil súdu prvého stupňa na ďalšie konanie.

Žalobca vo svojom vyjadrení označil dovolanie žalovaného len za „ďalšiu obštrukciu“, ktorej cieľom je oddialiť rozhodnutie vo veci samej. Dovolanie navrhol zamietnuť.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd dovolací (§ 10a ods. 1 O.s.p.) po zistení, že dovolanie podal včas účastník konania (§ 240 ods. 1 O.s.p.), ktorý má právnické vzdelanie (§ 241 ods. 1 O.s.p.), bez nariadenia dovolacieho pojednávania (§ 243a ods. 3 O.s.p.) skúmal najskôr, či dovolanie smeruje proti rozhodnutiu, ktoré možno týmto opravným prostriedkom napadnúť (§ 236 a nasl. O.s.p.).

Dovoláním možno napadnúť právoplatné rozhodnutia odvolacieho súdu, pokiaľ to zákon pripúšťa (§ 236 ods. 1 O.s.p.).

V prejednávanej veci je dovolaním napadnuté uznesenie odvolacieho súdu. Podľa § 239 ods. 1 O.s.p. je dovolanie proti uzneseniu odvolacieho súdu prípustné, ak odvolací súd a/ zmenil uznesenie súdu prvého stupňa, b/ rozhodoval vo veci postúpenia návrhu Súdnemu dvoru Európskych spoločností (§109 ods. 1 písm. c/) na zaujatie stanoviska. Podľa § 239 ods. 2 O.s.p. je dovolanie prípustné tiež proti uzneseniu odvolacieho súdu, ktorým bolo potvrdené uznesenie súdu prvého stupňa, ak a/ odvolací súd vyslovil vo svojom potvrdzujúcom uznesení, že dovolanie je prípustné, pretože ide o rozhodnutie po právnej stránke zásadného významu, b/ ide o uznesenie o návrhu na zastavenie výkonu rozhodnutia na podklade cudzozemského rozhodnutia, c/ ide o uznesenie o uznaní (neuznaní) cudzieho rozhodnutia alebo o jeho vyhlásení za vykonateľné (nevykonateľné) na území Slovenskej republiky. V danom prípade je dovolaním napadnuté uznesenie odvolacieho súdu, ktoré nevykazuje žiaden zo znakov uznesenia podľa § 239 ods. 2 O.s.p. Dovolanie preto podľa citovaných ustanovení prípustné nie je.

Vzhľadom na obsah dovolania i zákonnú povinnosť (§ 242 ods. 1 O.s.p.) prihliadnúť na existenciu procesných väd konania, ktoré zakladajú tzv. zmätočnosť rozhodnutia, skúmal odvolací súd prípustnosť dovolania aj podľa § 237 O.s.p. Podľa tohto ustanovenia je dovolanie prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu, ak a/ sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov, b/ ten, kto v konaní vystupoval ako účastník, nemal spôsobilosť byť účastníkom konania, c/ účastník konania nemal procesnú spôsobilosť a nebol riadne zastúpený, d/ v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie, e/ sa nepodal návrh na začatie konania, hoci podľa zákona bol potrebný, f/ účastníkovi konania sa postupom súdu odňala možnosť konať pred súdom, g/ rozhodoval vylúčený sudca alebo bol súd nesprávne obsadený, ibaže namiesto samosudcu rozhodoval senát.

Treba uviesť, že z hľadiska § 237 O.s.p. sú právne významné len tie procesné nedostatky, ktoré vykazujú znaky procesných väd taxatívne vymenovaných v písmenách a/ až g/ tohto ustanovenia. Iné vady, i keby k nim v konaní došlo a prípadne aj mali za následok nesprávne rozhodnutie vo veci, prípustnosť dovolania podľa tohto ustanovenia nezakladajú. Z hľadiska posúdenia existencie niektorej z procesných väd v zmysle § 237 O.s.p. ako dôvodu, ktorý zakladá prípustnosť dovolania proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, nie je pritom významný subjektívny názor účastníka, že v konaní došlo k takej vade, ale len

jednoznačné, všetky pochybnosti vylučujúce zistenie, že konanie je skutočne postihnuté niektorou z vymenovaných vád.

Procesné vady konania v zmysle § 237 písm. a/ až e/ a g/ O.s.p. dovolateľ netvrdil a ich existencia nevyšla v dovolacom konaní najavo. Prípustnosť dovolania preto z týchto ustanovení nemožno vyvodit'.

Podľa názoru dovolateľa je konanie postihnuté vadou v zmysle § 237 písm. f/ O.s.p., spočívajúcou predovšetkým v nedoručení mu odvolania žalobcu proti rozhodnutiu súdu prvého stupňa. Tento postup mal viesť k porušeniu jeho ústavného práva na súdnu ochranu; presnejšie práva na spravodlivý súdny proces, keďže dovolateľ odkazuje konkrétne na ustanovenie čl. 46 ods. 1 ústavy.

O procesnú vadu v zmysle § 237 písm. f/ O.s.p., spočívajúcu v odňatí možnosti konať pred súdom, ide vtedy, ak súd v priebehu konania neumožnil účastníkovi vykonať práva priznané mu Občianskym súdnym poriadkom za účelom ochrany jeho práv a právom chránených záujmov. Uvedená vada konania je dôsledkom porušenia práva účastníka súdneho konania na spravodlivý súdny proces.

Obsahom práva na spravodlivý súdny proces (čl. 46 ods. 1 ústavy, čl. 6 ods. 1 dohovoru) je umožniť každému bez akejkoľvek diskriminácie reálny prístup k súdu, pričom tomuto právu zodpovedá povinnosť súdu vo veci konať a rozhodnúť. Právo na spravodlivý súdny proces je naplnené tým, že všeobecné súdy zistia skutkový stav, a po výklade a použití relevantných právnych noriem rozhodnú tak, že ich skutkové a právne závery nie sú svojvoľné, neudržateľné alebo prijaté v zrejmom omyle konajúcich súdov, ktorý by poprel zmysel a podstatu práva na spravodlivý proces. Do práva na spravodlivý proces ale nepatrí právo účastníka konania, aby sa všeobecný súd stotožnil s jeho právnymi názormi, navrhovaním a hodnotením dôkazov (IV. ÚS 252/04), ani právo na to, aby bol účastník konania pred všeobecným súdom úspešný, teda aby sa rozhodlo v súlade s jeho požiadavkami (I. ÚS 50/04).

Dovolací súd po preskúmaní dovolaním napadnutého rozhodnutia i konania, ktoré mu predchádzalo, žiadnu z dovolateľom tvrdených vád nezistil.

Z obsahu spisu vyplýva, že odvolanie žalobcu (podané 30. mája 2011) proti rozhodnutiu súdu prvého stupňa bolo žalovanému doručené riadne. Podľa pripojenej doručky (ktorá je verejnou listinou a teda údaje v nej uvedené sa považujú za pravdivé, ak nie je dokázaný opak; § 45 ods. 2 O.s.p.) sa tak stalo 15. júla 2011, kedy ho žalovaný osobne prevzal, čo potvrdil svojím podpisom (č.l. 202 spisu). Tvrdenie žalovaného ohľadne akýchkoľvek nedostatkov pri doručovaní mu odvolania žalobcu teda nemožno považovať za opodstatnené.

Dovolateľom namietané nedostatočné odôvodnenie rozhodnutí súdov nižších stupňov (tzv. nepreskúmateľnosť) nie je vadou konania podľa § 237 písm. f/ O.s.p. Judikatúra Najvyššieho súdu Slovenskej republiky považuje nepreskúmateľnosť rozhodnutia za dôsledok a vonkajší prejav tzv. inej procesnej vady konania v zmysle § 241 ods. 2 písm. b/ O.s.p. (porovnaj rozsudok najvyššieho súdu z 28. augusta 1997 sp. zn. 2 Cdo 5/1997, uverejnený v Zbierke stanovísk najvyššieho súdu a rozhodnutí súdov Slovenskej republiky ako judikát R 111/1998). Takáto procesná vada je síce relevantným dovolacím dôvodom (ak mala za následok nesprávne rozhodnutie vo veci), sama osebe (aj keby k nej skutočne došlo) ale prípustnosť dovolania nezakladá. Dovolací súd len pre úplnosť dodáva, že kritériom pre posúdenie (ne)preskúmateľnosti rozhodnutia je splnenie náležitostí odôvodnenia ustanovených zákonom. Odôvodnenie súdneho rozhodnutia v opravnom konaní teda nemusí odpovedať na každú námietku alebo argument v opravnom prostriedku, ale iba na tie, ktoré majú rozhodujúci význam pre rozhodnutie (II. ÚS 78/05). V danom prípade sa sudy k rozhodujúcim skutočnostiam vyjadrili – súd prvého stupňa uviedol ako dôvody zmeny v osobe znalca hospodárnosť konania; odvolací súd odôvodnil odmietnutie odvolania žalobcu neexistenciou výroku, proti ktorému odvolanie smerovalo, a odmietnutie odvolania žalovaného ustanovením § 202 ods. 3 písm. a/ O.s.p.

Dovolateľ poukázal i na „vecnú nesprávnosť“, t.j. nesprávne právne posúdenie veci súdmi nižších stupňov. Ustanovenie § 237 písm. f/ O.s.p. však dáva možnosť konať pred súdom do súvislosti s faktickou činnosťou súdu a nie s jeho právnym hodnotením veci zaujatým v napadnutom rozhodnutí. Právnym posúdením súd nemôže účastníkovi odňať možnosť konať pred súdom, lebo právnym posúdením sa mu neznemožňuje realizácia jeho procesných práv. Nesprávne právne posúdenie veci je (tak ako iná procesná vada konania) síce relevantným dovolacím dôvodom, samo osebe však prípustnosť dovolania nezakladá.

Dovolací súd by sa ním mohol zaoberať až vtedy, ak by dovolanie bolo procesne prípustné. O taký prípad v prejednávanej veci nejde.

Keďže v prejednávanej veci nemožno prípustnosť podaného dovolania vyvodiť zo žiadneho ustanovenia Občianskeho súdneho poriadku, Najvyšší súd Slovenskej republiky ho v zmysle § 243b ods. 5 O.s.p. v spojení s § 218 ods. 1 písm. c/ O.s.p. odmietol.

V dovolacom konaní úspešnému žalobcovi vzniklo právo na náhradu trov konania voči žalovanému, ktorý úspech nemal (§ 243b ods. 5 O.s.p. v spojení s § 224 ods. 1 O.s.p. a § 142 ods. 1 O.s.p.). Dovolací súd však žalobcovi náhradu trov dovolacieho konania nepriznal, lebo nepodal návrh na ich priznanie (§ 151 ods. 1 O.s.p.).

Toto rozhodnutie prijal senát Najvyššieho súdu Slovenskej republiky pomerom hlasov 3 : 0.

P o u č e n i e : Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.

V Bratislave 12. júna 2013

JUDr. Daniela S u č a n s k á, v.r.
predsedníčka senátu

Za správnosť vyhotovenia: Klaudia Vrauková